

Svanemærkning af Faste brændsler og optændingsprodukter

Version 4.0 • 31. oktober 2025 – 31. oktober 2030

Indhold

1	Miljøkommunikationsvejledning for Svanemærkede Faste brændsler	4
2	Hvad kan Svanemærkes?	5
3	Sådan læser du dette kriteriedokument.....	5
4	Definitioner.....	5
5	Krav	8
5.1	Produktion og produktbeskrivelse	8
5.2	Ressourcer	8
5.2.1	Træ.....	9
5.2.2	Faste og flydende fornyelige råstoffer, bortset fra træ, i grillkul/briketter og optændingsprodukter og træarter (salix/poppel/hybridasp), der dyrkes som energiskov på agerjord	12
5.2.3	Krav til arbejdsvilkår ved produktion af grillkul/briketter	13
5.3	Kemikalier	14
5.4	Energi	17
5.5	Krav til anvendelse og kvalitet.....	19
5.6	Vedligeholdelse licens.....	25
6	Versionshistorik for kriterier	25
7	Ansøgning og regler for Svanemærkning	25

087 Faste brændsler og optændingsprodukter, version 4.0, 13. oktober 2025

Dette dokument er en AI-genereret oversættelse af et originalt dokument på engelsk.

I tilfælde af uoverensstemmelser mellem dokumenterne, er det originale engelske dokument at betragtes som det gældende.

Bilag findes kun på engelsk.

Kontaktinformation

Nordisk Ministerråd besluttede i 1989 at indføre en frivillig officiel miljømærkning, Svanemærket. Nedenstående organisationer/virksomheder har ansvaret for det officielle miljømærke Svanen, tildelt af det respektive lands regering. For yderligere oplysninger se hjemmesiderne:

Danmark

Miljømærkning Danmark
www.svanemaerket.dk

Finland

Miljømærkning Finland
<https://joutsenmerkki.fi/>

Sverige

Miljømærkning Sverige
www.svanen.se

Island

Miljømærkning af Island
www.svanurinn.is

Norge

Miljømærkning Norge
www.svanemerket.no

Dette dokument må kun kopieres i sin helhed og uden nogen form for ændring. Den kan citeres fra, forudsat at Nordisk Miljømærkning angives som kilde.

1 Miljøkommunikationsvejledning for Svanemærkede Faste brændsler

Svanemærkede faste brændsler - piller, træbriketter, flis, brænde, grillkul/briketter og optændingsprodukter - har en reduceret miljø- og klimapåvirkning gennem hele deres livscyklus.

Grillkul og briketter:

- Er lavet af ansvarligt indkøbte råvarer. For eksempel er træ lovligt fældet, sporbart (inklusive oprindelsesland angivet på emballagen) og hentet fra certificeret skovbrug.
- Har en reduceret klimapåvirkning, hvilket opnås ved at opfylde strenge krav til energiforbrug under produktionsprocessen.
- Har gode forbrændingsegenskaber

Produkter til optænding

- Har gode forbrændingsegenskaber
- Opfyld strenge kemikaliekraav til kemikalier, der anvendes i produktionsprocessen
- Er lavet af ansvarligt indkøbte råvarer

Brænde

- Er lavet af ansvarligt indkøbte råvarer. For eksempel er træ lovligt fældet og sporbart (inklusive oprindelsesland angivet på emballagen) - og mindst 70 % af træet kommer fra certificeret skovbrug.
- Har en reduceret klimapåvirkning, hvilket opnås ved at opfylde strenge krav til energiforbrug under produktionsprocessen.
- Tørres gennem naturlige tørringsprocesser eller gennem energieffektive industrielle tørreprocesser
- Har gode forbrændingsegenskaber

Pellets og træbriketter

- Har gode forbrændingsegenskaber
- Har en reduceret klimapåvirkning, hvilket opnås ved at opfylde strenge krav til energiforbrug under produktionsprocessen.
- Er lavet af ansvarligt indkøbte råvarer. Minimum 95 % af træråvaren skal være trærester fra træforarbejdningsindustrien.

2 Hvad kan Svanemærkes?

Definition af produktgruppe

Produktgruppen omfatter følgende faste brændsler til forbruger- og industribrug: træpiller, træbriketter, træflis, brænde, grillkul/briketter og optændningsprodukter. Produkterne er lavet af fornyelige råvarer.

Produktgruppen omfatter også kompositprodukter, der kombinerer funktioner fra ovennævnte produkttyper (f.eks. produkter, der fungerer både som fast brændsel og brandoptændningsprodukt). Disse produkter skal dog demonstrere, at de overholder alle Svanemærkets krav inden for de forskellige produkttyper, som produktet har kombineret.

Flydende brændstoffer til transport, opvarmning og industriproduktion må ikke være svanemærket efter disse kriterier, men kan være svanemærket efter kriterierne for biobrændstoffer. Produktgruppen omfatter heller ikke flydende optændningsprodukter defineret i standarden EN 1860-3:2023, tændstikker, elektriske optændningsprodukter, røgflis og engangsgrill.

3 Sådan læser du dette kriteriedokument

Teksten beskriver, hvordan ansøgeren skal påvise, at de opfylder hvert krav. Der er også ikoner i teksten for at gøre dette tydeligere. Disse ikoner er:

- Upload
- Tjekkes på stedet

4 Definitioner

Vilkår	Definition og/eller forklaring
Trærester	Trærester fra træforberedningsindustrien klassificeret som 1.2.1 (kemisk ubehandlede trærester) i henhold til EN ISO 17225-1:2021. For eksempel rester fra afbarkning, savning, størrelsesreduktion, formning og presning.
CMR-stoffer	CMR-stoffer er stoffer, der vides at være kræftfremkaldende, mutagene og/eller reproduktionstoksiske.
CO	Kulilte.
Varmegenvinding	En installation, der opsamler og genbruger varme, der ellers ville gå til spilde.
Individuel emballage	Individuel emballage refererer til emballage omkring hvert enkelt fast brændsel, f.eks. plastdæksel omkring hvert enkelt optændningsprodukt. Den enkelte emballage og det faste brændsel udgør en enhed.
Vedvarende oliemateriale	Vedvarende råmaterialer er biologiske materialer, der konstant genopfyldes af naturlige processer. Dette omfatter den nedbrydelige del af produkter, affald og restprodukter fra landbrug (både vegetabiliske og animalske), bæredygtige skovbrugsaktiviteter og lignende industrier samt den bionedbrydelige del af industriaffald og kommunalt affald.
Fossile råstoffer	Fossile råstoffer var oprindeligt organisk materiale (primært planter), der har været begravet under jorden eller under havet i mange millioner år. De indeholder derfor store mængder CO ₂ , der frigives ved forbrænding.
Nox	Nitrogenoxider.
OGC	Organisk gasformigt kulstof.

PAH	Polycykliske aromatiske kulbrinter.
Primær emballage	Pap, papir og plastfolie er typiske eksempler på primæremballage. Dens formål er at beskytte produkterne, vise dem (visuelt design) og give plads til forbrugerinformation.
PVC	Polyvinylchlorid.
Restprodukter/affald	Rester er produkter, der ikke udgør hovedproduktet, og som producenten ikke bevidst forsøger at fremstille. Affald er ethvert stof eller enhver genstand, som indehaveren skiller sig af med eller har til hensigt eller er forpligtet til at skille sig af med. Råmaterialer, der bevidst er blevet ændret, så de kan tælles som affald (f.eks. affaldsmateriale blandet med et ikke-affaldsmateriale), opfylder ikke kravet.
RPS	Relevans, potentiale og styrbarhed: Værktøj anvendt af Nordisk Miljømærkning til at analysere, om miljøproblemer er relevante, om der er potentiale for forbedringer, og om licenshaveren har den styrbarhed, der skal til for at kunne opnå disse miljøforbedringer.
VOC	Flygtige organiske forbindelser.
Transportemballage	Transportemballage er emballage til håndtering og transport af flere salgsenheder eller multipack-forsendelser, f.eks. paller, kasser og poser af pap og bølgepap.

Classification of origin and sources of raw materials that can be used in Nordic Swan Ecolabelled solid fuels and fire lighting products (from EN ISO 17225-1:2021)

1. Træagtig biomasse	1.1 Skov, plantager og andet jomfrueligt træ	1.1.1 Hele træer uden rødder	1.1.1.1 Bredbladet
			1.1.1.2 Nåletræ
			1.1.1.3 Lavskov med kort omdrejning
			1.1.1.4 Buske
			1.1.1.5 Blandinger og blandinger
		1.1.3 Stængel træ	1.1.3.1 Bredbladet med bark
			1.1.3.2 Nåletræ med bark
			1.1.3.3 Bredbladet uden bark
			1.1.3.4 Nåletræ uden bark
			1.1.3.5 Blandinger og blandinger
	1.1.4 Skovningsrester	1.1.4.1 Frisk/grøn, bredbladet (herunder blade)	
		1.1.4.2 Frisk/grøn, nåletræ (herunder nåle)	
		1.1.4.3 Oplagret, bredbladet	
		1.1.4.4 Oplagret, nåletræ	
1.1.4.5 Blandinger og blandinger			
1.2 Biprodukter og restprodukter fra træforbearbejdningsindustrien	1.2.1 Kemisk ubehandlede træbiprodukter og restprodukter	1.2.1.1 Bredbladet med bark	
		1.2.1.2 Nåletræ med bark	
		1.2.1.3 Bredbladet uden bark	
		1.2.1.4. Nåletræ uden bark	
		1.2.1.5 Blandinger og blandinger	
2. Urteagtig biomasse	2.1 Urteagtig biomasse fra landbrug og gartneri	2.1.1 Kornafgrøder	2.1.1.1 Hele planter
			2.1.1.2 Halm dele
			2.1.1.3 Korn eller frø
			2.1.1.4. Skaller eller skaller
			2.1.1.5 Blandinger og blandinger
		2.1.2 Græsser	2.1.2.1 Hele planten
			2.1.2.2 Halm dele
			2.1.2.3 Frø
			2.1.2.4 Skaller
			2.1.2.5 Bambus

			2.1.2.6 Blandinger og blandinger
		2.1.3 Afgrøder af oliefrø	2.1.3.1 Hele planten
			2.1.3.2 Stængler og blade
			2.1.3.3 Frø
			2.1.3.4. Skaller og skaller
			2.1.3.5 Blandinger og blandinger
		2.1.4 Rodafgrøder	2.1.4.1 Hele planten
			2.1.4.2 Stængler og blade
			2.1.4.3 Rod
			2.1.4.4 Blandinger og blandinger
		2.1.5 Bælgfrugter	2.1.5.1 Hele planten
			2.1.5.2 Stængler og blade
			2.1.5.3 Frugt
			2.1.5.4 Bælg
			2.1.5.5 Blandinger og blandinger
		2.1.6 Blomster	2.1.6.1 Hele planten
			2.1.6.2 Stængler og blade
			2.1.6.3 Frø
			2.1.6.4 Blandinger og blandinger
		2.1.7 Adskilt urteagtig biomasse fra haver, parker, vedligeholdelse af veje, vinmarker og frugtplantager	
		2.1.8 Blandinger og blandinger	
	2.2 Biprodukter og restprodukter fra fødevare- og urteforbearbejdningsindustrien	2.2.1 Kemisk ubehandlede urteagtige rester	2.2.1.1 Kornafgrøder og græs
			2.2.1.2 Afgrøder af oliefrø
			2.2.1.3 Rodafgrøder
			2.2.1.4 Bælgplanter
			2.2.1.5 Blomster
			2.2.1.6 Blandinger og blandinger
3. Frugtbio masse	3.1 Frugtplantage og havebrugsfrugt	3.1.1 Bær	3.1.1.1 Hele bær
			3.1.1.2 Kød
			3.1.1.3 Frø
			3.1.1.4 Blandinger og blandinger
		3.1.2 Sten/kernefrugter	3.1.2.1 Hele frugter
			3.1.2.2 Kød
			3.1.2.3 Sten/kerne/frugtfibre
			3.1.2.4 Blandinger og blandinger
		3.1.3 Nødder og agern	3.1.3.1 Hele nødder
			3.1.3.2 Skaller/skaller
			3.1.3.3 Kerner
			3.1.3.4 Blandinger og blandinger
	3.2 Biprodukter og restprodukter fra fødevare- og frugtforbearbejdningsindustrien	3.2.1 Kemisk ubehandlede frugtrester	3.2.1.1 Bær
			3.2.1.2 Sten-/kernefrugt-/frugtfibre
			3.2.1.3 Rå olivenkage
			Blandinger og blandinger

5 Krav

5.1 Produktion og produktbeskrivelse

01 Beskrivelse af produktet

Ansøgeren skal indsende følgende oplysninger om produktet/produkterne i ansøgningen:

- Mærke/handelsnavn(e).
- Beskrivelse af produktets eller produkternes volumen/vægt/antal pr. kolli/bulk. Primær emballage og eventuel brug af individuel emballage skal også indgå i beskrivelsen.
- Råvarer skal beskrives (træarter, navn/art for andre råvarer, olie, voks, stearin, klæbemidler, bindemidler/fyldstoffer eller andre råvarer), råvaretype (jomfruelige eller kemisk ubehandlede trærester), råvarernes oprindelse og råvarens procentdel af det færdige produkt.
- Beskrivelse af produktets fremstillingsproces.
- Beskrivelse af eventuelle underleverandører: firmanavn, produktionssted, kontaktperson og de anvendte produktionsprocesser.

Individuel emballage: henviser til emballage omkring hvert enkelt fast brændsel, f.eks. plastdæksel omkring hvert enkelt optændningsprodukt. Den enkelte emballage og det faste brændsel udgør en enhed.

Primær emballage: refererer til købsemballagen til forbrugeren, f.eks. den emballage, der rummer 15 kg piller eller 5 kg grillkul, og hvad forbrugeren møder i købsituationen.

† Beskrivelse af punkterne ovenfor. Appendix 1 kan anvendes. Et flowdiagram anbefales til at forklare produktionsprocessen.

5.2 Ressourcer

02 Materiel sammensætning

Træpiller, træbriketter, flis og brænde skal overholde definitionen i overensstemmelse med EN ISO 17225 del 1-5:2021-standarden.

Grillkul og briketter skal overholde definitionen i overensstemmelse med standarden EN 1860-2:2023.

Optændningsprodukter skal overholde definitionen i overensstemmelse med standarden EN 1860-3:2023.

100 vægtprocent af materialesammensætningen af faste brændstoffer skal være produceret af vedvarende råmaterialer. Kravet omfatter al anvendelse af bindemidler/fyldstoffer og olier, voks og stearin i grillkul/-briketter og optændningsprodukter. Små mængder af ikke-fornyelige urenheder/additiver er dog tilladt som fastsat i EN ISO 17225 del 1-5:2021, EN 1860-2:2023 og EN1860-3:2023.

Fornyelige råvarer i træpiller, træbriketter, flis, brænde, grillkul/briketter og optændningsprodukter skal opfylde kravene til råvaretype i tabel 1 nedenfor.

Vedvarende råmaterialer defineres som biologiske materialer, der konstant genopfyldes af naturlige processer. Dette omfatter den nedbrydelige del af produkter, affald og

restprodukter fra landbrug (både vegetabiliske og animalske), bæredygtige skovbrugsaktiviteter og lignende industrier samt den bionedbrydelige del af industriaffald og kommunalt affald.

Tørv defineres som et ikke-fornybart materiale.

Kravet omfatter ikke individuel emballage, primær emballage og transportemballage.

Table 1 Krav til klasse og typer af råvarer

	Pellets og træbriketter	Flis og brænde	Grillkul/briketter	Produkter til brandbelysning
Klasse	A1 i henhold til EN ISO 17225 del 2 og 3:2021	A1/A2 i henhold til EN ISO 17225 del 4 og 5:2021	-	-
Type af fornyeligt råmateriale i henhold til EN ISO 17225 del 1:2021	Pellets 1.1.3 Stængel træ 1.2.1 Kemisk ubehandlede trærester Briketter af træ 1.1 Skov, plantage og andet jomfrueligt træ 1.2.1 Kemisk ubehandlede trærester	1.1.1 Hele træer uden rødder 1.1.3 Stængel træ 1.1.4 Skovningsrester 1.2.1 Kemisk ubehandlede trærester	1.1.1 Hele træer uden rødder 1.1.3 Stængel træ 1.2.1 Kemisk ubehandlede trærester 3.1.2 Sten/kernefrugter 3.2.1 Kemisk ubehandlede frugtrester	1.1.1 Hele træer uden rødder 1.1.3 Stængel træ 1.2.1 Kemisk ubehandlede træbiprodukter og restprodukter 2.1 Urteagtig biomasse fra landbrug og gartneri 2.2.1 Kemisk ubehandlede urteagtige rester 3.1 Frugtplantage og havebrugsfrugt 3.2.1 Kemisk ubehandlede frugtrester
Type af fornyelige råvarer i bioolie				Fornyelige råstoffer (sammenlign med definitionen ovenfor)

For specifikation af klassificering og typer af fornyelige råvarer, der er tilladt i Svanemærkede faste brændsler og optændingsprodukter, se Ordliste og definitioner.

- † Beskrivelse af de fornyelige materialer og erklæring fra producenten af de produkter, der ansøger om Svanemærket, med angivelse af mængden af råvare, i procent, der er indeholdt i produktet. Appendix 1 kan anvendes.
- † Erklæring fra producenten af de produkter, der ansøger om Svanemærket, om, at kravet til definition, klasse og type af råvarer er opfyldt. Appendix 2 kan anvendes.

5.2.1 Træ

Kravet til træ gælder for alle typer fast brændsel og optændingsprodukter, der indeholder træ, herunder træplader og papir/papirmasse i optændingsprodukter.

Træråvarer fra træarterne salix, poppel og hybridasp dyrket som energiskov på agerjord er undtaget fra krav O4, men skal opfylde kravene O3 og O6.

O3 Forbudte og begrænsede træarter

Kravet gælder kun for jomfruelige træarter og ikke arter, der er defineret som genanvendt materiale i henhold til ISO 14021.

Nordisk Miljømærknings liste over træarter* består af urtræer, der er opført på:

- a) CITES (bilag I, II og III)
- b) IUCN's rødliste, kategoriseret som CR, EN og VU
- c) Regnskogfondet Norges træliste:
- d) Sibirisk lærk (fra skove uden for EU)

Anvendelse af træarter, der er opført på a) CITES (bilag I, II og III), er ikke tilladt.

Træarter, der er opført på enten b), c) eller d), kan anvendes, hvis de opfylder alle følgende krav:

- Træarten ikke stammer fra et område/en region, hvor den er opført på IUCN's rødliste, kategoriseret som CR, EN eller VU
- Træarten stammer ikke fra et intakt skovlandskab (IFL), som defineret i 2002 <http://www.intactforests.org/world.map.html>.
- Træarten skal stamme fra FSC- eller PEFC-certificerede skove/plantager og skal være omfattet af et gyldigt FSC/PEFC Chain of Custody (CoC)-certifikat, der er dokumenteret/kontrolleret som FSC eller PEFC 100 % gennem FSC-overførselsmetoden eller PEFC-metoden til fysisk adskillelse.
- Træarter, der dyrkes i beplantninger, må desuden ikke stamme fra beplantninger, der er etableret på arealer, der er omlagt fra skov efter 1994.

* https://www.nordic-swan-ecolabel.org/pulp-paper-declaration-portal/what-can-be-declared/forestry-requirements/forestry_requirements_2020/

- † Indtast navnene på de træarter, der er inkluderet i produktet.
- † Erklæring fra ansøger/producent/leverandør om, at træarter, der er anført på a)–d), ikke anvendes i produktet.
- † Hvis der anvendes arter fra listerne b), c) eller d):
- † Gyldigt FSC/PEFC sporbarhedscertifikat fra leverandør/ansøger/producent, der dækker de specifikke træarter og dokumenterer, at træet er kontrolleret som FSC eller PEFC 100% gennem FSC-overførselsmetoden eller PEFC-metoden fysisk separation.
- † Ansøgeren/fabrikanten/leverandøren skal dokumentere fuld sporbarhed tilbage til den certificerede skovenhed og dokumentere følgende:
 - træet ikke stammer fra et område/en region, hvor det er opført på IUCN's rødliste, kategoriseret som CR, EN eller VU.
 - træarten stammer ikke fra et intakt skovlandskab (IFL), som defineret i 2002: <http://www.intactforests.org/world.webmap.html>
 - For plantager skal ansøger/producent/leverandør dokumentere, at træarten ikke stammer fra beplantninger, der er anlagt på arealer, der er omlagt fra skov efter 1994.

O4 Træ råmateriale

Artsnavn

Ansøger skal oplyse navnet (artsnavn på latin, skandinavisk eller engelsk) på den træråvare, der er anvendt i det svanemærkede fastbrændsels- eller optændingsprodukt.

Certificering af sporbarhed

Træpiller, briketter, flis, brænde og optændingsprodukter:

- Leverandører af træråvarer skal have sporbarhedscertificering i henhold til FSC/PEFC-ordningerne.
- Underleverandører (f.eks. en lokal savværkstømrer), der ikke har en sporbarhedscertificering, kan i visse tilfælde undtages fra ovenstående krav. Forudsætningen er, at underleverandøren kan garantere, at den specifikke træråvare er indkøbt hos en FSC/PEFC Chain for Custody-certificeret leverandør, og at træmaterialet lever op til Svanekravene.

Grillkul/briketter:

- Producenter af grillkul og producenter af grillbriketter skal have sporbarhedscertificering i henhold til FSC/PEFC-ordningerne.

Certificeret træråvare

På årsbasis skal følgende opfyldes:

Pellets og briketter

- Minimum 95 % af den træråvare, der anvendes i Svanemærkede piller eller briketter, skal være trærester fra træforbearbejdningsindustrien klassificeret som 1.2.1 (kemisk ubehandlede trærester) i henhold til EN ISO 17225-1:2021.
- Minimum 70 % af træråvarerne, der anvendes i de svanemærkede piller eller briketter, skal være certificeret som bæredygtigt skovklædt under FSC- eller PEFC-ordningerne.
- Den resterende procentdel af træråvarer skal være FSC-kontrolleret træ eller træ fra PEFC-kontrollerede kilder.

Træflis, brænde og ildbelysningsprodukter:

- Minimum 70 % af træråvarerne, der anvendes i det svanemærkede faste brændsel (jomfrueligt og/eller genanvendt materiale), skal være certificeret som bæredygtigt skovklædt under FSC- eller PEFC-ordningerne.
- Den resterende procentdel af træråvarer skal være FSC-kontrolleret træ eller træ fra PEFC-kontrollerede kilder.

Grillkul/briketter:

- 100 % af træråvarerne, der anvendes i svanemærkede grillkul/briketter, skal være certificeret som bæredygtigt skovbrug under FSC- eller PEFC-ordningerne. Træråvarer skal kunne spores gennem FSC-overførselsmetode eller PEFC-fysisk separationsmetode.

Certificerede træråvarer (FSC og PEFC) skal bogføres/registreres fra producentens sporbarhedskonto til det svanemærkede produkt/produktionslinje.

- † Navn (artsnavn på latin, skandinavisk eller engelsk) på de træråvarer, der anvendes i Svanemærket fast brændsel eller ildbelysningsprodukt.

Træpiller, træbriketter, flis, brænde og ildbelysningsprodukter:

- † Leverandører af træåvarer skal fremvise et gyldigt FSC/PEFC sporbarhedscertifikat, der dækker alle træåvarer, der anvendes i Svanemærkede piller, briketter, flis, brænde eller ildbelysningsprodukter.
- † Ansøgere/producenter af træpiller, træbriketter, flis, brænde og ildbelysningsprodukter skal dokumentere, at kravet til mængden af certificeret træåvare i piller, træbriketter, flis, brænde og optændingsprodukter er opfyldt.
- † I tilfælde, hvor ansøgeren ikke har FSC/PEFC Chain of Custody-certificeret leverandør, skal leverandøren fremlægge; en faktura for det specifikke træ, dokumentation for, at leverandøren er FSC/PEFC sporbarhedscertificeret sammen med leverandørens sporbarhedscertificerede. Sporbarhedscertifikatet skal være i overensstemmelse med oplysningerne på fakturaen. Mængden af købt certificeret træåvare skal fremgå af fakturaen. Ansøgerne skal have en aftale med træleverandøren, som beskriver, hvordan leverandøren garanterer, at det leverede certificerede træ stemmer overens med oplysningerne på fakturaen. Det skal også fremgå af aftalen, at træleverandøren er forpligtet til at underrette ansøgeren, hvis træleverandøren udskiftes. Nordisk Miljømærkning kan anmode om yderligere oplysninger.

Grillkul og grillbriketter:

- † Producenter af grillkul og producenter af grillbriketter skal fremvise et gyldigt FSC/PEFC Chain of Custody-certifikat, der dækker alle træåvarer, der anvendes i Svanemærkede grillkul/briketter.
- † Producenter af grillkul og producenter af grillbriketter skal dokumentere, at mængden af certificeret træåvare er opfyldt af ansøgerens/producentens sporbarhedsregnskab.

5.2.2 Faste og flydende fornyelige råstoffer, bortset fra træ, i grillkul/briketter og optændingsprodukter og træarter (salix/poppel/hybridasp), der dyrkes som energiskov på agerjord

Kravene gælder for faste og flydende fornyelige råvarer bortset fra træ i grillkul/briketter og optændingsprodukter, f.eks. sojaolie, palmeolie, sukkerrør, bioolie, kokos og pulp. Kravet omfatter også træmaterialer fra træarterne (salix/poppel/hybridasp), der dyrkes som energiskov på agerjord, og som kan anvendes til f.eks. flis.

O5 Fornyelige råstoffer fra soja- og palmeolie, palmekerneolie og derivater heraf og sukkerrør

Fornybare råvarer fra soja- og palmeolie, palmekerneolie og derivater heraf og sukkerrør må ikke anvendes i svanemærkede grillkul/briketter og ildoptændingsprodukter.

- † Bekræftelse fra licenshaver på, at kravet er opfyldt (der henvises til O1).

O6 Sporbarhed og verifikation af fornyelige råstoffer i grillkul/briketter og optændingsprodukter og træarter (salix/poppel/hybridasp) dyrket som energiskov på agerjord

Andre fornyelige råvarer end soja- og palmeolie, sukkerrør og træåvarer skal opfylde kravene i punkt 1 og 2 nedenfor.

Kravet omfatter også træarterne salix, poppel og hybridasp dyrket som energiskov på agerjord, der kan anvendes til f.eks. træflis.

1. Angiv navn (på latin og et nordisk sprog) og geografisk oprindelse (land/stat og region/provins/kommune) og leverandører af det anvendte vedvarende råmateriale. Appendix 4 kan anvendes.
2. En dokumenteret procedure på plads for indkøb af vedvarende råstoffer for at sikre, at alle vedvarende råstoffer kommer fra lovlige kilder. Råvarerne må ikke stamme fra:
 - beskyttede områder eller områder, der er under forberedelse som beskyttede områder
 - områder, hvor ejerskab eller brugsrettigheder er uklare
 - ulovligt høstede afgrøder

Nordisk Miljømærkning kan kræve yderligere dokumentation i tilfælde af usikkerhed om råvarens oprindelse.

Hvis det fornyelige råmateriale består af affald eller restprodukter, skal der være sporbarhed til den produktion/proces, som affaldet eller restproduktet stammer fra.

Se Definitioner for en definition af affald og restprodukter.

Svanemærkningen vurderer, at alle råvarer, der dyrkes inden for EU's grænser, opfylder kravet.

- † Navn (på latin og et nordisk sprog) og geografisk oprindelse (land/stat og region/provins/kommune) på de anvendte vedvarende råvarer. Appendix 4 kan bruges til dokumentationsformål.
- † Beskrivelse af systemet for sporbarhed af fornyelige råstoffer.
- † En skriftlig procedure fra producenten/leverandøren af det vedvarende råmateriale og producenten af trækul/briketter og optændingsprodukter, der beskriver, hvordan kravet er opfyldt. Et krav om et sporbarhedscertifikat fra underleverandører kan anvendes som en del af proceduren.

5.2.3 Krav til arbejdsvilkår ved produktion af grillkul/briketter

07 Adfærdskodeks

Licenshaver skal have en skriftlig procedure og et regelsæt og principper (et code of conduct), der viser, hvordan licenshaver arbejder for at sikre, at følgende FN-konventioner og FN's Global Compact overholdes af alle producenter/leverandører af grillkul og briketter:

- FN's børnekonvention, artikel 32.
- FN's konvention (61/295) om oprindelige folks rettigheder.

FN's Global Compact¹ og dens 10 principper.

Princip 1: Virksomheder bør støtte og respektere beskyttelsen af internationalt proklamerede menneskerettigheder.

Princip 2: Sørg for, at de ikke er medskyldige i krænkelse af menneskerettighederne.

Princip 3: Virksomheder bør opretholde foreningsfriheden og den effektive anerkendelse af retten til kollektive forhandlinger (ILO-konvention 87 og 98).

¹ <http://www.unglobalcompact.org>

Princip 4: Afskaffelse af alle former for tvangsarbejde (IL-konvention 29 og 105).

Princip 5: Effektiv afskaffelse af børnearbejde (ILO-konvention 138 og 182).

Princip 6: Afskaffelse af forskelsbehandling med hensyn til beskæftigelse og erhverv (ILO-konvention nr. 100 og 111).

Princip 7: Virksomheder bør støtte en forsigtighedstilgang til miljømæssige udfordringer.

Princip 8: Tage initiativer til at fremme større miljømæssig ansvarlighed.

Princip 9: Tilskyndelse til udvikling og udbredelse af miljøvenlige teknologier.

Princip 10: Virksomheder bør arbejde mod korrupsion i alle dens former, herunder afpresning og bestikkelse.

Licenshaveren skal sikre, at alle producenter/leverandører af trækul og briketter er bekendt med adfærdskodeksen og opfordrer til, at disse overholder adfærdskodeksen.

- † Licenshaveren skal indsende en skriftlig procedure (et code of conduct), der viser, hvordan tilladelsesindehaveren arbejder for at sikre, at følgende FN-konventioner og FN's Global Compact overholdes af alle producenter/leverandører af grillkul og briketter i forsyningskæden.
- † Beskrivelse af, hvordan koncessionshavers procedure (code of conduct) kommunikerer til alle producenter/leverandører af grillkul og briketter i forsyningskæden.

5.3 Kemikalier

De kemiske krav omfatter alle indholdsgående stoffer, kemikalier og kemiske produkter, der tilsættes det faste brændsel eller anvendes til fremstilling af fast brændsel.

Ved fremstilling defineres her alle fremstillings-/forarbejdningsaktiviteter, der udføres af producenten af fast brændsel eller dennes underleverandører.

Kravene vedrører olie, fedt, voks, stearin, klæbemidler, bindemidler, farvestoffer mv.

Kravene omfatter ikke:

- Hjælpekemikalier, der bruges under fremstillingen, såsom smøremidler, rengøringskemikalier og så videre.
- Raffineringsprocesser, dvs. raffinering af vegetabiliske olier.
- Produktion af papir og papirprodukter.
- Individuel emballage, produkt- og transportemballage.

Kravene i kriteriedokumentet og tilhørende bilag gælder for alle indholdsstoffer i det svanemærkede produkt. Urenheder betragtes ikke som indholdsstoffer og er undtaget fra kravene. Indgående stoffer og urenheder er defineret som nedenfor/i definitionsafsnittet, medmindre andet er angivet i kravene.

Indholdsstoffer: Alle stoffer* i det Svanemærkede/kemiske produkt uanset mængde, herunder tilsætningsstoffer (f.eks. konserveringsmidler og stabilisatorer) fra råvarerne. Stoffer, der frigives fra indholdsstoffer (f.eks. biocidholdige aktivstoffer, der dannes af konserveringsmidler, såsom formaldehyd), betragtes også som indholdsstoffer.

* NB: forskellen fra definitionen af stoffer i REACH-forordningen (EF) nr. 1907/2006. Mens et REACH-stof omfatter et kemisk grundstof eller en kemisk forbindelse samt dets stabiliserende tilsætningsstoffer og procesenheder, henviser et stof her til hver af bestanddelene separat. Bestanddelene i et UVCB-stof (ukendt eller variabel sammensætning, komplekse reaktionsprodukter eller af biologiske materialer) betragtes også separat, og alle kendte bestanddele skal tages i betragtning.

Urenheder: Sporniveauer af forurenende stoffer, forurenende stoffer og restprodukter fra produktionen, inkl. produktion af råvarer, der forbliver i det svanemærkede produkt i koncentrationer ≤ 1.000 ppm ($\leq 0,1000$ w%). For formaldehyd, bortset fra som biocidholdigt aktivstof, og for arylamin er den tilsvarende koncentration ≤ 25 ppm ($\leq 0,0025$ w%).

Eksempler på urenheder: Baggrundsmiljøforurenende stoffer fra råmateriale samt forurenende stoffer og restprodukter fra produktionen såsom reaktanter (inkl. monomerer), reagenser, katalysatorer, biprodukter, opsamlingsmidler, rengøringsmidler til produktionsudstyr, overførsel fra andre eller tidligere produktionslinjer.

Urenheder i råvarerne i koncentrationer ≥ 10.000 ppm (≥ 1.0000 w%) betragtes altid som indholdsstoffer, uanset koncentrationen i det svanemærkede produkt.

O8 Klassificering af kemiske produkter, der anvendes i produktionen

Kemiske produkter, der anvendes til fremstilling af faste brændsler og optændingsprodukter, må ikke klassificeres med nogen af nedenstående farer i overensstemmelse med CLP-forordning (EF) nr. 1272/2008.

Undtagelser:

- Fedtsyrer (methylester) er undtaget fra kravet om klassifikation H400 og H411.
- Hjelpekemikalier, der anvendes til aktivering af fortykningsmidler klassificeret med H412, må kombineres med maksimalt 0,5 vægtprocent i det færdige optændingsprodukt.

Table 2 Udelukkede farer

CLP-forordning 1272/2008		
Klassificering af farer	Kode for fareklassificering og -kategori	Faresætning
Farlig for vandmiljøet	Akvatisk akut 1	H400
	Akvatisk kronisk 1	H410
	Akvatisk kronisk 2	H411
	Akvatisk kronisk 3	H412
	Akvatisk kronisk 4	H413
Farligt for ozonlaget	Ozon	H420
Carcinogenicitet*	Carc. 1A eller 1B	H350
	Carc. 2	H351
Mutagenitet af kimceller*	Muta. 1A eller 1B	H340
	Muta. 2	H341
Reproduktionstoksicitet*	Repr. 1A eller 1B	H360
	Præl. 2	H361
	Mælkesyre.	H362
Akut toksicitet	Akut toks. 1 eller 2	H300

	Akut toks. 1 eller 2 Akut toks. 1 eller 2 Akut toks. 3 Akut toks. 3 Akut toks. 3	H310 H330 H301 H311 H331
Specifik målorgantoksicitet: enkelt eller gentagen eksponering	SUPPORT SE 1 eller 2 SUPPORT SE 1 eller 2 STOT RE 1 eller 2 STOT RE 1 eller 2	H370 H371 H372 H373
Hormonforstyrrende virkninger for menneskers sundhed	ED HH 1 ED HH 2	EUH380 EUH381
Hormonforstyrrende virkninger for miljøet	ED ENV 1 ED ENV 2	EUH430 EUH431
Persistente, bioakkumulerende og toksiske egenskaber Meget persistente, meget bioakkumulerende egenskaber	PBT vPvB	EUH440 EUH441
Persistente, mobile og giftige egenskaber Meget vedholdende, meget mobile egenskaber	YDELSE vPvM	EUH450 EUH451

* Inklusive alle klassifikationsvarianter (f.eks. H350 dækker også H350i).

- † Sikkerhedsdatablad (SDS), udarbejdet i overensstemmelse med bilag II til REACH-forordning (EF) nr. 1907/2006) for hvert kemisk produkt i applikationen.
- † Erklæring fra producenten/leverandøren af det kemiske produkt om, at kravet er opfyldt. Appendix 5 kan anvendes.

O9 Klassificering af indholdsstoffer

Kemiske produkter, der anvendes til fremstilling af fast brændsel og optændingsprodukter, må ikke indeholde indholdsstoffer, der er klassificeret med farekoderne i nedenstående tabel i overensstemmelse med CLP-forordning 1272/2008.

Table 3 Klassificering af indholdsstoffer

CLP-forordning 1272/2008		
Fareklasse	Fareklasse og -kategori	Farekode
Kræftfremkaldende egenskaber*	Carc. 1A eller 1B Carc. 2	H350 H351
Mutagenitet af kimceller*	Muta. 1A eller 1B Muta. 2	H340 H341
Reproduktionstoksicitet*	Repr. 1A eller 1B Præl. 2 Mælkesyre	H360 H361 H362
Hormonforstyrrende virkninger for menneskers sundhed	ED HH 1 ED HH 2	EUH380 EUH381
Hormonforstyrrende virkninger for miljøet	ED ENV 1 ED ENV 2	EUH430 EUH431
Persistente, bioakkumulerende og toksiske egenskaber Meget persistente, meget bioakkumulerende egenskaber	PBT vPvB	EUH440 EUH441
Persistente, mobile og giftige egenskaber Meget vedholdende, meget mobile egenskaber	YDELSE vPvM	EUH450 EUH451

* Inklusive alle klassifikationsvarianter (f.eks. H350 dækker også H350i).

- † Erklæring fra kemikalieproducenten/leverandøren af det kemiske produkt om, at kravet er opfyldt. Appendix 5 kan anvendes.

5.4 Energi

Kravet til energiforbrug omfatter producentens egen produktion af træpiller, træbriketter, flis, brænde og grillkul/briketter og eventuel energi, der anvendes til tørring/kogning/destillation af råvarer hos eksterne leverandører.

Ved produktion af forskellige produkter kan allokering anvendes, hvis energistrømmene ikke kan adskilles. Dette bør generelt baseres på vægt, f.eks. pr. ton produkt. Enhver anvendt tildelingsmetode skal være godkendt af Svanemærket.

O10 Fossile energikilder

Energi fra fossile kilder (f.eks. kul, olie, naturgas og tørv) må kun anvendes til at starte processen med tørring/kogning/destillation af råvarer til fremstilling af træpiller, træbriketter, flis, brænde og grillkul/briketter.

Den fossile andel må ikke overstige 3 % af det samlede årlige energiforbrug til tørring/kogning/destillation af råvarer til fremstilling af træpiller, træbriketter, flis, brænde og grillkul/briketter.

Mængden af fossilt brændsel, der anvendes, skal dokumenteres ved målinger, fakturaer eller lignende.

- † Bekræftelse fra ansøger på, at fossile energikilder kun anvendes til opstartsprocessen.
- † Beregning af den årlige andel af fossile brændsler, der viser overholdelse af kravet.
- † Dokumentation for anvendt mængde fossil energi (faktura, målinger eller lignende).

O11 Energiforbrug ved produktion af brænde, træpiller, træbriketter og grillkul og briketter

Krav til energiforbrug til tørring/kogning/destillation af råvarer ved fremstilling af træpiller, træbriketter og grillkul eller grillbriketter er anført nedenfor i tabel 4 og tabel 5. Kravet omfatter kun forbrug af vedvarende energi. Ethvert forbrug af fossil energi er begrænset i O10 og indgår derfor ikke i beregningerne.

Kravet omfatter ikke den elektricitet, der anvendes til at drive maskiner i tørrings-/kognings-/destillationsprocessen, f.eks. presning og emballering.

Elektricitet kan ikke anvendes som energikilde til tørring/kogning/destillation, medmindre producenten producerer elektricitet fra vedvarende energikilder ved hjælp af sin egen elproduktionsenhed på stedet.

Ved anvendelse af eksternt produceret overskudsvarme/spildvarme: Den fossile andel må ikke overstige 3 % af det årlige energimiks.

Hvis overskudsvarme sælges til eksterne parter og trækkes fra i beregningerne, skal de solgte mængder verificeres.

Pellets og træbriketter:

Energiforbruget til tørring/kogning af råvarer ved fremstilling af pellets eller træbriketter må ikke overstige tallene i nedenstående tabel (kWh/ton pellets/træbriketter).

Hvis der anvendes råvarer med varierende vandindhold, skal energibehovet beregnes som et vægtet årligt gennemsnit af de anvendte råvarer.

Table 4 Maksimale energiforbrug til tørring/kogning af råvarer (kWh/ton pellets eller træbriketter)

Fugtindhold i råvarer	>55%	50%	40%	30%	20%	10%
	kWh/ton	kWh/ton	kWh/ton	kWh/ton	kWh/ton	kWh/ton
Direkte tørring	1100	900	600	386	225	113
Damp tørring	825	675	450	289	169	84

Grillkul og briketter:

Energiforbruget til tørring og destillation af råvarer ved fremstilling af grillkul eller grillbriketter (vandindhold maks. 8 %) må ikke overstige tallene i nedenstående tabel (kWh/ton grillkul eller grillbriketter):

Mængden af træ, der er nødvendig for at producere 1 ton grillkul, må ikke overstige 3 tons (densitet ovntørt træ).

Table 5 Maksimale energiforbrug, tørring og destillation af råvarer (kWh/ton, grillkul eller grillbriketter). Fugtindhold maks. 8 %

Produkttype	kWh/ton
Grillkul	4000
Grillbriketter	4600

Der skal anvendes referenceværdier for energiindholdet i brændstoffer, der er specificeret i Appendix 6.

Brænde

Tørring af brænde må kun udføres med et af nedenstående alternativer:

1. Naturlige tørringsprocesser uden varmekonsum.
 2. Industrietørring med et årligt energiforbrug til tørringsprocessen på maksimalt 225 kWh/ton brænde på årsbasis.
- † Energiberegning og dokumentation, der viser, at kravet er opfyldt.
- † Dokumentation for eksternt leveret varme eller produceret overskudsvarme, der enten købes eller sælges af producenten.
- † Grillkul og briketter: Dokumentation for, at mængden af træ, der skal til for at producere 1 ton grillkul, ikke overstiger 3 tons (densitetsovn tørt træ).

5.5 Krav til anvendelse og kvalitet

O12 Kvalitetsspecifikationer for piller, træbriketter og flis

Træpiller, træbriketter og træflis skal overholde de kvalitetsspecifikationer og kravgrænser, der er angivet i nedenstående tabel. Produkter til prøvning taget fra producentens lager i overensstemmelse med den metode, der er specificeret i EN 14778; EN 14780; EN ISO 18135.

Table 6 Kvalitetsspecifikationer for piller, træbriketter og flis

		Pellets	Briketter af træ	Træflis	
Egenskab	Enhed	A1	A1	A1/A2	Analysemetode
Diameter	Mm	6 ± 1 eller 8 ± 1		-	ISO 17829
Længde	Mm	3,15 < L ≤ 401)	Ifølge figur 1, ISO 17225-3	-	Piller: ISO 17829 Briketter: EN ISO 17225-3
Bredde B og højde H	Mm	-	Ifølge figur 1, ISO 17225-3	-	ISO 17225-3
Partikelæthed, DE	g/cm ³ som modtaget	-	≥ 1.0	-	ISO 18847
Partikelstørrelsesfordeling, P	Mm	-	-	Enten (P16S, P31S, P45S) i overensstemmelse med tabel 1 i ISO 17827-1	ISO 17827-1
Fugtindhold, M	w% som modtaget	≤ 10	M12 ≤ 122)	M10 ≤ 10 M25 ≤ 25 M35 ≤ 35	ISO 18134
Askeindhold, A	w% tør	≤ 0.7	≤ 1.0	A1.0 ≤ 1.0 A1,5 ≤ 1,5	ISO 18122
Mekanisk holdbarhed	w % som modtaget	> 98.03)	-	-	ISO 17831-1
Smuld	w% som modtaget	Bulk ≤ 1.04) Store sække 0,5% ⁴⁾	-	-	ISO 5370 (ISO 18846)
Tilsætningsstoffer	w% som modtaget	≤ 2 type og mængder skal angives 5)	≤ 2 type og mængder skal angives 5)	-	
Nedre brændværdi (energiindhold)	MJ/kg eller kWh/kg som modtaget	≥ 16,5 eller ≥ 4,6	≥ 15,5 eller ≥ 4,3	Minimumsværdien skal angives ⁶⁾	ISO 18125

Massefylde, BD	Kg/m ³ som modtaget	600 ≤ BD ≥750	-	BD150 ≥ 150 BD200 ≥ 200 BD250 ≥ 250 BD300 ≥ 300	ISO 17828
Askesmeltepunktets temperatur ⁷⁾	C°	DT > 1200	-	-	ISO 21404
Temperatur	C°	≤ 408)	-	-	
Kvælstof, N	w% tør	≤ 0,3	≤ 0,3	-	ISO 16948
Svovl, S	w% tør	≤ 0,04	≤ 0,04	-	ISO 16994
Klor, Cl	w% tør	≤ 0,02	≤ 0,02	-	ISO 16994
Arsen, As	mg/kg tør	≤ 1	≤ 1	-	ISO 16968
Cadmium, Cd	mg/kg tør	≤ 0,5	≤ 0,5	-	ISO 16968
Krom, Cr	mg/kg tør	≤ 10	≤ 10	-	ISO 16968
Kobber, Cu	mg/kg tør	≤ 10	≤ 10	-	ISO 16968
Bly, Pb	mg/kg tør	≤ 10	≤ 10	-	ISO 16968
Merkur, Hg	mg/kg tør	≤ 0,1	≤ 0,1	-	ISO 16968
Nikkel, Ni	mg/kg tør	≤ 10	≤ 10	-	ISO 16968
Zink, Zn	mg/kg tør	≤ 100	≤ 100	-	ISO 16968

1. Antallet af piller, der er længere end 40 mm, kan være 1 w%. Længden må højst være < 45 mm.
2. Nordisk Miljømærkning accepterer en usikkerhed på ±2 %.
3. Træpiller: Mekanisk holdbarhed: ved fabriksporten eller ved læsning af lastbil til leverancer til slutbrugere. Gælder ikke for briketter.
4. Træpiller: Smuld: ved fabriksporten ved bulktransport (på lastningstidspunktet) og i små (op til 20 kg) og big bags (på pakketidspunktet) eller forseglede Big Bags eller ved levering til slutbrugeren. Gælder ikke for briketter.
5. Antallet af tilsætningsstoffer i produktionen skal begrænses til 1,8 vægtprocent, mængden af efterproduktionsadditiver (f.eks. belægningsolier) skal begrænses til 0,2 vægtprocent af pellets.
6. Se tillæg D, ISO EN 17225-1 for beregning.
7. Aske produceres ved 815 °C.
8. Ved det sidste læssted for lastbilleverancer til slutbruger.

Kravene til testlaboratorier og testinstruktioner er angivet i Appendix 7.

† Fuld testrapport.

O13 Kvalitetsspecifikationer for brænde

Brænde skal overholde de kvalitetsspecifikationer og kravgrænser, der er angivet i nedenstående tabel.

Table 7 Kvalitetsspecifikationer for brænde

Egenskab	Enhed	
Træsorter		Skal angives
Krydsmål, D1)	Centimeter	D2 ≤ 2 D5 2 < D ≤ 5 D15 5 < D ≤ 15 D15+ > 15 (faktisk værdi angives)
Fugtindhold ²⁾	%, på leveringstidspunktet	≤ 20,0
Nedre brændværdi (energiindhold)	MJ/m ³ eller kWh/m ³ som modtaget eller stablet	Skal angives
Råd, skimmelsvamp og støv		Ingen synlig råd, skimmelsvamp eller støv

1) Mindst 85 % af træet skal være inden for den specifikke diameterklasse. Til ovne anbefales det at bruge brænde med en diameter mindre end 15 cm.

2) Vandindholdet skal bestemmes ved hjælp af veje-/tørringsmetoden:

$$\text{Vandindhold (M)} = \frac{\text{wet weight of wood (Ww)} - \text{ovendry weight of wood (Wo)}}{\text{wet weight of wood (Ww)}} \times 100\%$$

Kontinuerlig produktionskontrol kan udføres ved hjælp af indføringsfugtighedsmålere. Det skal defineres, at målingerne udføres systematisk og på repræsentative steder i de tørrede brændestakke for at sikre kvaliteten.

† Erklæring fra producenten/distributøren af brændet, der viser, at kravet er opfyldt. Appendix 8 kan anvendes.

† En kvalitetsprocedure til at vise, hvordan kravet til kvalitetsspecifikationer rutinemæssigt kontrolleres.

O14 Kvalitetsspecifikationer for grillkul og grillbriketter

Krav til kvalitetsspecifikationer for grillkul/-briketter:

- Grillkul og grillbriketter skal testes i henhold til EN 1860-2:2023 og skal opfylde kvalitetsspecifikationerne i nedenstående tabel.
- Alle kvalitetsspecifikationer angivet i nedenstående tabel skal testes en gang om året af et uafhængigt testlaboratorium. Prøverne skal udtages fra fabrikantens lager.

Table 8 Kvalitetsspecifikationer for grillkul og grillbriketter

Egenskab	Grillkul	Grillbriketter
Fast kulstof	≥ 83 %	≥ 68 %
Askeindhold	Maks. 4 %	Maks. 15 %
Vandindhold	Maks. 8 %	Maks. 8 %
Flygtige komponenter (tørre grillbriketter)	-	Maks. 20 %
Granulering	Maks. 10 % > 80 mm Min. 80% > 20 mm Maks. 7 % mellem 0-10 mm	< 20 mm maks. 10 %
Bindemiddel	-	Se*
Fremmede stoffer	-	Se**

* De gasser, der udledes fra bindemidler, når de brændes, må ikke udgøre nogen sundhedsrisiko, når de støder på fødevarer. Bindemidlet skal opfylde fødevarekvalitetsstandarder.

** Forsøg udført i henhold til 6.5 (EN1860-2:2005) skal vise, at maksimalt 0,4 % af volumen er et stof, der normalt ikke forekommer efter destillationsprocessen ved fremstilling af grillkul. Summen af alle påviste utilladelige tilsætninger bør ikke overstige 1 volumenprocent, når de testes i overensstemmelse med 6.5.

Grillbriketter må ikke indeholde:

Organisk fossilt materiale, fx stenkul, brunkul og petroleumskoks, og uorganiske materialer, fx sten, sand, glas, slagge og metalsplinter.

Kravene til testlaboratorier og testinstruktioner er angivet i Appendix 7.

- † Komplet prøvningsrapport, der udstedes af et uafhængigt prøvningslaboratorium, og som viser, at kravene til kvalitetsspecifikationer i tabel 8 er opfyldt.
- † Årlig rapportering: Prøvningsrapport, der udstedes af et uafhængigt prøvningslaboratorium, og som viser, at kravene til kvalitetsspecifikationer i tabel 8 er opfyldt. Alle rapporter skal være tilgængelige for Nordisk Miljømærkning på forespørgsel.

O15 Produktionsfaciliteter til grillkul og grillbriketter

Hvis ansøgeren kun er producent af grillbriketter, skal alle nedenstående krav til produktionsfaciliteter (grillkulsproducent og/eller grillbriketproducent) også være opfyldt og dokumenteret.

Krav til produktionsanlæg:

- a) Produktionen af grillkul og briketter skal foregå på et fast produktionsanlæg med infrastruktur til at understøtte driften (defineret råvarelager, tørreanlæg, destillationsanlæg, pakkeanlæg og lagerplads).
 - b) Produktionen af trækul skal foregå i et kontinuerligt og ikke periodisk produktionssystem (trækulskilometer, transportable retorter, olietønder eller lignende skal betragtes som et periodisk produktionssystem).
 - c) Destillationsprocessen skal foregå i et automatisk produktionskredsløb med lukket kredsløb, hvor røggasserne fra destillationsprocesserne opsamles og genanvendes i tørrings-/destillationsprocesserne, inden de frigives til luften.
- † Beskrivelse af fremstillingsprocessen (dokumenteret i O1) og bekræftelse af, at kravet er opfyldt.

O16 Kvalitetsspecifikationer for optændingsprodukter

Optændingsprodukter skal testes og overholde EN 1860-3:2023.

Kravene til testlaboratorier og testinstruktioner er angivet i Appendix 7.

- † Komplet testrapport.

O17 Forbrugeroplysning - træpiller, træbriketter, flis og brænde

Følgende oplysninger skal tydeligt fremgå af etiketter/emballage/følgeseddel for piller, træbriketter, flis eller brænde:

- Træarter (artsnavn)/navne på fornyelige råstoffer

- Træråvarens oprindelsesland
- At produktet overholder klasse A1/A2 i henhold til ISO 17225:2021 del 2, 3, 4 eller 5
- Dimensioner for fast brændsel
- Mængde/vægt/antal af det solgte/leverede svanemærkede faste brændsel
- Vandindhold
- Askeindhold (gælder ikke brænde)
- Brændværdi (som modtaget) i MJ/kg eller kWh/kg

☞ Kopi af teksten på etiketter/emballage/følgeseddel.

O18 Information til forbrugerne - grillkul og grillbriketter

Følgende oplysninger skal tydeligt angives på etiketterne eller emballagen til grillkul og grillbriketter:

- Træarter (artsnavn)/navne på fornyelige råstoffer
- Træråvarens oprindelsesland
- Produktionssted
- Enhedens vægt i kg
- Fast kulstofindhold
- Askeindhold
- Vand-/vandindhold

☞ Kopi af teksten på etiketter/emballage/følgeseddel.

O19 Information til forbrugerne - optændingsprodukter

Følgende oplysninger skal tydeligt angives på optændingsproduktets etiketter eller emballage:

- Træarter (artsnavn)/navne på fornyelige råstoffer
- Brændetid
- Anbefalet antal optændingsprodukter per optænding

☞ Kopi af teksten på etiketter/emballage/følgeseddel.

O20 Årlig revision af produktionsanlæg for grillkul og grillkulbriketter

Alle produktionsanlæg skal auditeres mindst en gang om året af en uafhængig tredjepart. Den uafhængige kompetente tredjepart skal have mindst tre års erfaring med forsyningskæderevisioner og have viden inden for industrielle energisystemer.

Kontrolrapporten skal indsendes til Svanemærket senest den 1. april og dække det foregående års produktion af svanemærkede produkter.

Rapporten skal som minimum verificere overholdelsen af del A og B:

Del A: Træråvarer

For alle tre punkttegn nedenfor skal de kontrollerede optegnelser og/eller fakturaer dokumenteres med kopi eller med et sporbart nummer/navn på dokumentet i rapporten.

O3 Træarter, der ikke må anvendes

Det skal verificeres, at de træarter, der ikke må anvendes i henhold til O3, ikke har været anvendt i det foregående år. Revisor skal udføre og dokumentere stikprøvekontrol af optegnelser/fakturaer for indgående træ i det foregående år samt okulær kontrol af aktuelle råvarer.

O4 Certificeret råmateriale

Det skal verificeres, at 100 % af træråvarerne i svanemærkede grillkul/briketter er certificeret som bæredygtigt skovklædt under FSC- eller PEFC-ordningerne.

Den uafhængige tredjepart skal verificere og dokumentere, at certificerede træråvarer (FSC og PEFC) er bogført/registreret fra producentens sporbarhedskonto til det svanemærkede produkt/produktionslinje.

O23 Sporbarhedssystem

Det skal verificeres, at den samlede mængde trækul, der sælges som Svanemærket, er produceret på den fabrik, der er omfattet af Svanemærket. Dette gøres ved at sammenligne registreringer af henholdsvis indgående mængder træ og solgte mængder trækul.

Del B: Energi

O10 Fossile energikilder

Det skal verificeres, at grænsen for fossil energi er nået. Mængden af fossilt brændsel, der anvendes, skal dokumenteres ved målinger, fakturaer eller lignende.

O11 Energiforbrug

Den uafhængige tredje part skal kontrollere, at grænseværdien for energiforbrug og anvendelse af træ pr. produceret kg trækul er overholdt. Det skal bekræftes, at energirapporten er kontrolleret for følgende, hvis det er relevant for den udførte beregning:

- Referenceværdierne for brændstoffers energiindhold skal være i overensstemmelse med tillæg 6.
- Effektivitet af varmegenvindingssystemer
- Indhold af flygtige gasser i træet
- Udbytte af trækul
- Fugtindhold i råvarerne
- Hvis overskudsvarme sælges til eksterne parter og trækkes fra i beregningerne, skal de solgte mængder verificeres.

† CV eller lignende, der dokumenterer revisors kompetence og uafhængighed

† Årsrapport, der dokumenterer overholdelse af kravene O3, O4 og O233, O100 og O111 indsendt til Nordisk Miljømærkning senest den 1. april året efter til gennemgang.

† Beregning og dokumentation, der viser overensstemmelse med O10 og O11.

O21 Bekæmpelse af træsorter i grillkul og briketter

Hvis der er mistanke om falske påstande, har Nordisk Miljømærkning ret til at udføre test af oprindelsesarter. Det sker ved at sende tilfældigt udvalgte svanemærkede kulposer fra detailhandlen til laboratorieanalyse. Omkostningerne ved testen skal dækkes af licenshaveren, hvis resultatet viser, at der er fremsat falske påstande.

† Bekræftelse fra ansøger på, at kravet som betingelse for tilladelsen.

5.6 Vedligeholdelse licens

Formålet med licensvedligeholdelsen er at sikre, at den grundlæggende kvalitetssikring håndteres hensigtsmæssigt.

O22 Kundeklager

Licenshaveren skal garantere, at kvaliteten af Svanemærket produkt eller ydelse ikke forringes i licensens gyldighedsperiode. Derfor skal licenshaveren føre et arkiv over kundeklager.

Bemærk, at den oprindelige rutine skal være på et nordisk sprog eller på engelsk.

† Upload din virksomheds rutine for håndtering og arkivering af kundeklager.

O23 Sporbarhed

Licenshaveren skal kunne spore de Svanemærkede produkter i produktionen. Et fremstillet/solgt produkt skal kunne spore tilbage til lejligheden (tid og dato) og stedet (den specifikke fabrik) og i relevante tilfælde også hvilken maskine/produktionslinje, hvor det blev produceret. Derudover skal det være muligt at forbinde produktet med den faktiske anvendte råvare.

Du kan uploade din virksomheds rutine eller en beskrivelse af tiltagene for at sikre sporbarhed i din virksomhed.

† Upload venligst din rutine eller en beskrivelse.

6 Versionshistorik for kriterier

Den 13. oktober 2025 vedtog Nordisk Miljømærkning version 4.0 af kriterierne for Svanemærkning af faste brændsler og optændingsprodukter. Kriterierne er gyldige fra den 31. oktober 2025 til den 31. oktober 2030.

7 Ansøgning og regler for Svanemærkning

Ansøgning og omkostninger

For information om ansøgningsprocessen og gebyrer for denne produktgruppe henvises til den respektive nationale hjemmeside. For kontaktoplysninger se begyndelsen af dette dokument.

Ansøgningen består af et ansøgningsskema/webformular og dokumentation for, at kravene er opfyldt.

Licensens gyldighed

Licensen til Svanemærket er gyldig, forudsat at kriterierne er opfyldt, og indtil kriterierne udløber. Kriteriernes gyldighedsperiode kan forlænges eller justeres, i hvilket tilfælde licensen automatisk forlænges, og licenshaveren underrettes.

Reviderede kriterier skal offentliggøres mindst et år før udløbet af disse kriterier. Licenshaveren tilbydes derefter mulighed for at forny sin licens.

Ansvar for overholdelse af gældende lovgivning

Ved ansøgning om Svanemærket bekræfter ansøger/licenshaver overholdelse af alle gældende myndighedskrav vedrørende både det udvendige og indvendige miljø i forbindelse med produktion og håndtering af det eller de produkter, der er omfattet af ansøgningen. Desuden erklærer ansøger, at alle gældende myndighedskrav i Norden er opfyldt for produktet/produkterne. Overholdelse af disse regler er en forudsætning for at opnå en licens.

Kontrol på stedet

I forbindelse med behandling af ansøgningen udfører Nordisk Miljømærkning normalt kontrolbesøg på stedet for at sikre, at kravene overholdes. Til en sådan inspektion skal data, der anvendes til beregninger, originale kopier af indsendte certifikater, testoptegnelser, indkøbsstatistik og lignende dokumenter, der understøtter ansøgningen, være tilgængelige til gennemgang.

Forespørgsler

Kontakt Svanemærkning, hvis du har spørgsmål eller ønsker yderligere information. Se kontaktoplysninger i begyndelsen af dette dokument. Yderligere oplysninger og hjælp (f.eks. beregningsark eller elektronisk ansøgningshjælp) er tilgængelige. Besøg det relevante nationale websted for yderligere oplysninger.

Opfølgende inspektioner: Nordisk Miljømærkning kan beslutte at kontrollere, om licenshaveren opfylder Svanemærkningens krav i licensperioden. Dette kan involvere et besøg på stedet, tilfældig stikprøveudtagning eller lignende test.

Licensen kan tilbagekaldes, hvis det er åbenbart, at den ikke opfylder kravene.

Tilfældige prøver kan også udtages i butikken og analyseres af et uafhængigt laboratorium. Hvis kravene ikke er opfyldt, kan Nordisk Miljømærkning opkræve analyseomkostningerne hos licenshaver.

Regler for Nordisk Miljømærkning af produkter

Når Svanemærket anvendes på produkter, skal licensnummeret angives.

Mere information om grafiske retningslinjer, regler og gebyrer kan findes på www.nordic-swan-ecolabel.org/regulations